

Fotografia przedmiotów



Większość zdjęć przedmiotów wykonujemy na stołach bezcieniowych. Firma Fomei oferuje nam dwa stoliki wolnostojące. Pierwszy z nich to Big Table o wysokości 75 cm i szerokości 130 cm. Długość przy podniesionej tylnej części stołu wynosi 87 cm, a jej opuszczenie pozwala na osiągnięcie powierzchni roboczej 130x250 cm. Stół wykonany jest z aluminiowych rurek, do tylnych nóg przymocowane są kolka jezdne, ułatwiające przesuwanie stołu w studio. Drugi, Mini Table-2 nie ma kółek przy tylnych nóżkach, jest mniejszy, a jego wysokość wynosi 61 cm, a szerokość 60 cm. Długość przy podniesionej tylnej części stołu wynosi 76 cm, a jej opuszczenie pozwala na osiągnięcie powierzchni roboczej 60x130 cm. Część przednia opalowej płyty stołu jest zakończona łagodnym łukiem, co ma istotne znaczenie przy wykonywaniu zdjęć przy kamerze ustawionej tuż powyżej górnej powierzchni stołu.

Jako podstawowe oświetlenie można stosować oświetlenie ciągłe (a. lampy z serii Digital Light) lub błyskowe (b. Digitalis lub Digital). Istotnym elementem wyposażenia jest statyw oświetleniowy LS-3B, który pozwala zamocować oprawę oświetleniową nieco powyżej powierzchni stołu, lub po wyjęciu kolumny na dogodnie umieszczenie lampy pod płytą stołu. Na zdjęciu B pokazany jest LS-13B z ramieniem poziomym, który pozwala na wykorzystanie lampy jako światła górnego, równomiernie oświetlającego całą powierzchnię roboczą.



Przedmioty z drewna

W zdjęciach przedmiotów użytkowych staramy się przedstawić ich formę oraz strukturę materiału. Pod warstwami lakierów lub politur często gubią się charakterystyczne słoje drewna. Kształt przedmiotu oraz materiał i sposób wykończenia powierzchni narzucają sposób oświetlenia. Jeżeli małych przedmiotów nie można pokazać w ich naturalnym otoczeniu, zdjęcia najlepiej wykonywać na stole bezcieniowym. Pozorna jasność drewna często oszukuje nasze oczy, na zdjęciu będzie ono zawsze ciemniejsze od białej płaszczyzny stołu.

W celu pokazania pełnego kształtu przedmiotu zdjęcie wykonujemy nieco z góry. Światło kluczowe zazwyczaj ustawiamy z lewej strony stołu w takim położeniu, aby promienie świetlne dobrze modelowały formę fotografowanego przedmiotu. Światło wypełniające ustawiamy po przeciwnej stronie stołu w celu zmniejszenia kontrastu oświetlenia, który dobieramy zależnie od stosowanego materiału zdjęciowego i przeznaczenia zdjęcia. Przy zdjęciach katalogowych stosujemy niższy kontrast oświetlenia, przy reklamowych lub artystycznych wyższy. W pierwszym przypadku stosujemy płaszczyzny rozpraszające, w drugim wykorzystujemy oprawy światła skierowanego. Tylko w wyjątkowych przypadkach kontrast zdjęciowy ustawiamy na poziomie 1:1. Takim przykładem może być zdjęcie płaskiej szkatułki, której najważniejszą cechą będzie piękne malowidło lub inkrustacja na jego górnej powierzchni.

W celu uzyskania nieskazitelnej bieli tła płytę stołu podświetlamy światłem dolnym, z tak dobranym poziomem oświetlenia, aby na końcowym obrazie otrzymać biel tła. Zbyt wysoki poziom tego oświetlenia może spowodować nadmierne rozjaśnienie dolnej części przedmiotu, co sprawia nienaturalne wrażenie.

Tkaniny

W zależności od włókna, z którego jest wykonana tkanina, może być matowa lub lśniąca, gładka bądź wzorzysta. Na zdjęciach powinien być pokazany jej wzór, sposób łączenia nitki. Zdjęcia ubrań, powinny pokazać czytelnie jego krój, zdobienia i aplikacje oraz podkreślić strukturę materiału, z którego zostały wykonane.

Zdjęcia tkaniny dwuwymiarowej możemy wykonać z góry w położeniu poziomym, lub pionowym. Tkaninę oświetlamy podobnie jak przy reprodukcji, starannie sprawdzając równomierność oświetlenia całej powierzchni. Jeżeli tkanina jest zbyt duża, aby na małym zdjęciu przedstawić jej fakturę, wykonujemy zdjęcia jej najbardziej charakterystycznego

fragmentu. Dla zachowania właściwych proporcji zachowujemy warunek równoległości materiału zdjęciowego w stosunku do płaszczyzny fotografowanej tkaniny. Stosujemy obiektywy pozbawione dystorsji, a więc raczej obiektywy o stałej ogniskowej niż zoomy.

Nie zawsze zachodzi potrzeba fotografowaniu tkanin jako dwuwymiarowych obrazów. Na ogół należy uwzględniać miękkość, jej sposób układania się w fałdy oraz sposób odbijania światła. Jako przykład pozornie paradoksalnego zachowania się materiału można podać aksamit, który przy konturowym oświetleniu światłem skierowanym, w miejscach gdzie nastąpiło całkowite odbicie promieni świetlnych od materiału na obrazie ukazuje czystą biel, a w miejscach pozostałych występuje pełna czerń (współczynnik odbicia światła dla aksamitu jest bliski 1%).

W zdjęciach tkanin, w których wzór jest zróżnicowany splotem nici, widzimy go dzięki różnicowaniu w odbijaniu światła przez wzór i tło. Ponieważ różnice te są najczęściej bardzo subtelne, dla ich zróżnicowania stosujemy bardzo kierunkowe oświetlenie i tak dobieramy kierunek padania promieni świetlnych, aby ich kąt padania w stosunku do osi optycznej kamery zdjęciowej wynosił około 70-85°. Powstające cienie po stronie odświetlonej pozwalają dobrze przedstawić różnice we wzorze. Jeżeli chcemy zmniejszyć głębokość tych cieni, rozjaśniamy je światłem wypełniającym z dużą powierzchnią świecąca, ustawionym obok kamery zdjęciowej.

Koronki fotografujemy podobnie jak tkaniny strukturalne. Niekiedy stosujemy inny sposób oświetlenia: podświetlamy opalową płytę stołu bezcieniowego i zdjęcie wykonujemy z góry. W celu zmniejszenia kontrastu oświetlenia stosujemy górne światło rozjaśniające, które uzyskujemy z dużej płaszczyzny rozpraszającej o znacznie niższym poziomie natężenia światła, niż światło dolne. Ten sposób oświetlenia koronek wymaga obiektywów o wysokim stopniu korekcji, z bardzo dobrymi powłokami przeciwoodblaskowymi, założonych do kamer, w którym wewnętrzny współczynnik rozproszenia światła jest niewielki. Stosowanie kamer o dużym współczynniku rozproszenia światła nie daje dobrych rezultatów, powstające odbicia wewnętrzne w kamerze prowadzą do obrazów o zaniżonym kontraście, często z niepotrzebnymi dodatkami w postaci świetlistych aureoli (żargonowo nazywanych „duszkami”), co często mylnie przypisywane jest obiektywom.



Fotografie ubrań wykonujemy na modelu, na wieszakach lub manekinach, niekiedy na stole bezcieniowym. Sposób oświetlenia ubrań zależy od przeznaczenia zdjęcia i sposobu jego przedstawienia.

Fotografia metali



Każdy przedmiot znajdujący się w polu widzenia obiektywu kamery zdjęciowej odbija padające na niego promienie świetlne. Ilość odbitych promieni zależy od kąta ich padania, oraz od rodzaju materiału odbijającego światło. Ciemne powierzchnie pochłaniają duże ilości światła, a odbijają mało, jasne – odwrotnie. Metalowe powierzchnie błyszczące podobnie jak szkło, odbijają stosunkowo większe ilości światła niż inne materiały. Kierunkowe odbicie od metalicznych powierzchni powoduje, że zachowują się one podobnie jak lustro – niemal całkowicie odbijają padające na nie promienie świetlne. Przy odpowiednim kącie padania tych promieni trafiają wszystkie na materiał zdjęciowy. W tym miejscu powstaje obraz źródła światła, który na obrazie jest przedstawiony jako biała plama. Jeśli promienie świetlne padają pod innym kątem, nie trafiają do obiektywu i w tym miejscu mamy głęboką czerń. Takim przykładem zachowania się światła jest zdjęcie ozdoby wykonanej ze srebra.



Żelazo, miedź, srebro i złoto czy cyna i brąz używane są do wyrobu przedmiotów użytkowych i artystycznych. Każdy metal inaczej odbija światło, jest mniej lub bardziej gładki i połyskujący. Zależnie od sposobu obróbki i sposobu wykończenia powierzchni przedmioty wykonane z tego samego metalu będą różniły się strukturą. Zadaniem fotografa jest te różnice wydobyć odpowiednim oświetleniem i przedstawić na obrazie końcowym. Przedmioty wykonane z metalu fotografujemy na właściwym podłożu lub wyodrębniamy je z tła na stole bezcieniowym. Jednym z dodatkowych rozwiązań technicznych są namioty świetlne „bezcieniowe” w kształcie stożka lub prostopadłościanu. Wykonane są one z półprzezroczystego materiału. Oświetlone mogą być z każdej strony, w celu pełnego wypełnienia wnętrza namiotu rozproszonym światłem. Można też stosować inne sposoby oświetlenia. Wybór wariantu oświetleniowego zależy głównie od

kształtu i powierzchni fotografowanego przedmiotu. Zastosowanie jednego, kierunkowego światła lepiej wydobywa bryłę przedmiotu, o odbite od pozostałych ścianek światło dostatecznie wydobywa powierzchnie znajdujące się po stronie odświetlonej.



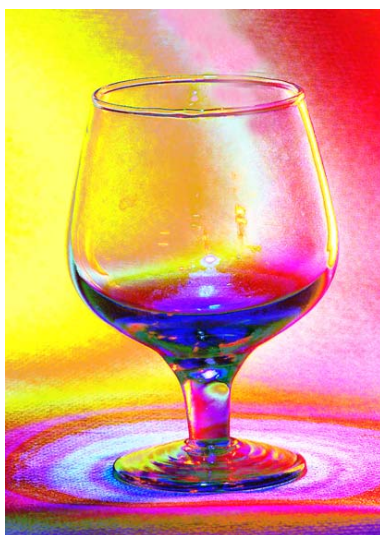
Firma Fomei ma w swojej ofercie dwa namioty świetlne w kształcie prostopadłościanu: Diffusion tent Mini o wymiarach 52x52x55 cm i Diffusion tent Big o wymiarach 105x105x110 cm. Dodatkową ich zaletą jest możliwość złożenia w niewielki pakunek, łatwy do przechowywania i transportu.

Szkło

Charakterystyczną cechą szkła jest jego przezroczystość oraz zdolność odbijania i załamania promieni świetlnych. Każdy wyrób ze szkła przepuszcza światło, załamuje je i odbija, a także rozprasza i pochłania. W określonych przypadkach przedmioty wykonane ze szkła mogą zachowywać się jak powierzchnie lustrzane, całkowicie odbijając padające na niego promienie świetlne, naczynia wypełnione wodą zachowują się jak soczewki skupiając światło. Wyzyskując te cechy szkła, można poprzez stosowania różnego typu oświetlenia osiągać różne efekty, aby na końcowym obrazie pokazać przezroczystość szkła, jego formę i linię konturu oraz zdobienia, jeśli takie występują.

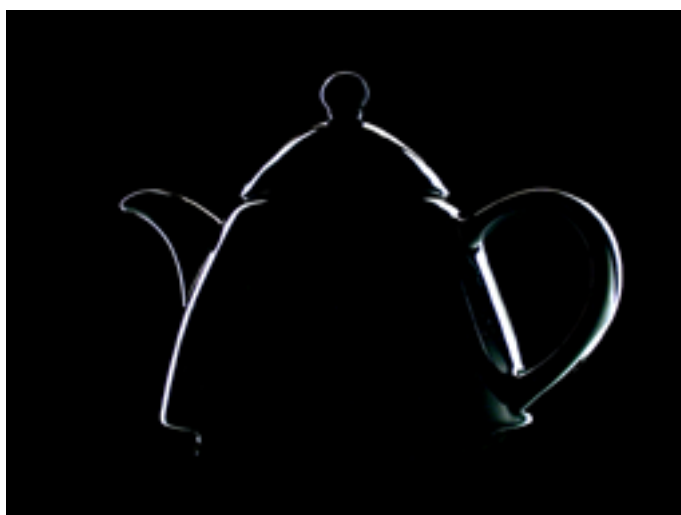


Przy fotografowaniu przedmiotów ze szkła ważny jest dobór tła. Przezroczyste szkło nie posiada własnej barwy i przebiera na zdjęciu kolor tła lub otoczenia. Trzeba dobrać takie tło, które najlepiej uwydatni zachowanie się światła w tym przedmiocie. Tło powinno być kontrastem dla światła odbitego od przedmiotu i do tego celu nadają się tła ciemne, zwłaszcza gdy przedmioty szklane oświetlamy w prześwicie światłem konturowym. Takie oświetlenie rysuje równomiernie kształt przedmiotu, czuje się jego przezroczystość, często jednak można zagubić inną ważną cechę szkła – jego połyskliwość. Szkło bez odbić światła wychodzi na zdjęciach martwo. Jasne też dobrze oddają walor przedmiotów szklanych, wymagają tylko innego sposobu oświetlenia.



W wielu przypadkach stosujemy barwne tła lub barwne światła. Zmianę barwy światła uzyskujemy przez stosowanie barwnych folii filtracyjnych, zakładanych na oprawy oświetleniowe.

Ceramika



Do ceramiki zaliczamy przedmioty z porcelany, fajansu lub zwykłej gliny garncarskiej. Powierzchnie tych przedmiotów mają różne właściwości: mogą być gładkie lub chropowate, matowe lub połyskujące, mogą mieć powierzchnie malowane, niekiedy ręcznie z różnobarwnymi motywami dekoracyjnymi. Niektóre problemy są podobne jak przy wykonywaniu zdjęć błyszczących przedmiotów metalowych i zdjęcia tych wyrobów wykonujemy w namiotach świetlnych. Zdjęcia niektórych przedmiotów ceramicznych wykonujemy podobnie jak przedmioty szklane. Wyroby z ceramiki przy konturowym

oświetleniu i odpowiednio dobranym naświetleniu i wykorzystaniu czarnego tła pozwalają na osiągnięcie efektów graficznych.

*Autor Leonard Karpilowski
Opublikowano w portalu SwiatObrazu.pl*